

سۇئال

ھەج قىلغۇچى قۇربان ھېيت كۈنى چوڭ شەيتانغا تاش ئېتىپ، چاچنى قىسقارتىپ بولغاندىن كېيىن پەرز تاۋاپ قىلىشتىن ئىلگىرى ئېھرامدىن چىقىپ ئايالى بىلەن بىرگە بولغان بولسا، ئۇ كىشىنىڭ قىلغان ھەجى توغرا بولامدۇ؟ ئۇ كىشىگە جازا كېلىمدۇ؟ ئەگەر جازا كېلىدىغان بولسا، قوينى زەبىھ قىلىپ مەككىدىكى كەمبەغەللەرگە تەقسىم قىلىپ بېرىمدۇ ياكى باشقا جايدا زەبىھ قىلىسمۇ بولامدۇ؟ مەسىلىنى قۇرئان-ھەدىسنىڭ ھۆكۈمى بويىچە ئوچۇقلاشتۇرۇپ بېرىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن. ئاللاھ سىلەرگە ياخشىلىق ئاتا قىلسۇن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

ھەج قىلغان كىشى ئەرەپاتتىن قايتىپ پەرز تاۋاپنى ئادا قىلىشتىن ئىلگىرى ئايالى بىلەن مۇناسىۋەت قىلغان بولسا، ئۇ كىشىنىڭ قىلغان ھەجى بۇزۇلمايدۇ، لېكىن ئۇ كىشى زور خاتالىق سادىر قىلغان بولىدۇ، تىزدىن ئاللاھ تائالاغا تەۋبە-ئىستىغپار ئېيتىپ، ھەرەم دائىرىسىنىڭ سىرتىغا چىقىپ، يېڭىدىن ئېھرام كىيىپ پەرز تاۋاپنى ئادا قىلىشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىرگە بىر قولى ئۆلتۈرۈپ ئۆزى يېمەستىن مەككە كەمبەغەللىرىگە تەقسىم قىلىپ بېرىشى لازىمدۇر.

ئەگەر ئايالىمۇ ئېھراملىق بولۇپ، مۇناسىۋەتتە ئېرىگە ماسلاشقان بولسا بۇ ئايالىغىمۇ ئېرىگە ئوخشاش جازا كېلىدۇ، ئەمما ئايال خالىمىسمۇ ئېرى مەجبۇر قىلغان بولسا، ئۇ ئايالغا جازا كەلمەيدۇ.

"پىقھى توپلاملىرى" 2-توم 192-بەتتە مۇنداق بايان قىلىنغان: "ئۆلىمالار ئەرەپاتتىن قايتىپ شەيتانغا تاش ئېتىپ ۋە چاچنى ئالدۇرۇپ ياكى قىسقارتىپ پەرز تاۋاپنى ئادا قىلىشتىن ئىلگىرى ئايالى بىلەن جىنسى مۇناسىۋەت قىلغان كىشىنىڭ ھەجىنىڭ بۇزۇلمايدىغانلىقىغا ئىتتىپاق كەلگەن بولسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭغا كېلىدىغان جازا توغرىسىدا بىرلىككە كېلەلمىدى، ھەنەپىي، شاپىئىي ۋە ھەنبەلىي ئۆلىمالىرى ئۇ كىشىگە بىر قولى جازا كېلىدۇ، چۈنكى ئۇ كىشىگە ئايالدىن باشقا نەرسىلەر ھالال بولغان بولۇپ، ئۇنىڭ سادىر قىلغان جىنايىتى يەڭگىل جىنايەت ھېسابلىنىدۇ دېدى.

ئىمام مالىك رەھىمەھۇللاھ ۋە بىر قىسىم شاپىئىي ۋە ھەنبەلىي ئۆلىمالىرى ئۇ كىشىگە تۆگە جازا كېلىدۇ دەيدۇ، مالىكى ئۆلىمالىرىدىن: باجى بۇنىڭ سەۋەبىنى بايان قىلىپ: بىر تۆگە جازا كېلىشى، ئۇ كىشىنىڭ ئېھراملىق ھالىتىدە سادىر قىلغان

جىنايىتىنىڭ كاتتا بولغانلىقى ئۈچۈندۇر دېدى.

ئىمام مالىك ۋە ھەنبەلى ئۆلىمالىرى پەرز تاۋاپنى ئادا قىلىشتىن ئىلگىرى جىنسى مۇناسىۋەت قىلغان كىشىنىڭ ھەرەم دائىرىسىنىڭ سىرتىغا چىقىپ يېڭىدىن ئېھرام كىيىپ ئۆمرە قىلىشى كېرەك بولىدۇ دەيدۇ. ئۇ بۇ قاراشتا ئىبنى ئابباس رەزىيەللاھۇئەنھۇنىڭ سۆزىگە تايانغان.

ئەمما ھەنبەلى ۋە شاپىئىي ئۆلىمالىرى بۇنداق قىلىشنى بېكىتمىدى.

مۇھەممەد ئىبنى ئىبراھىم ئال-شەيخ رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "ھەج قىلغۇچى ئىپراد ھەججى قىلغان بولسۇن ياكى قىران ھەججى قىلغان بولسۇن، ئۇ كىشى ئەرەپاتتىن قايتىپ شەيتانغا تاش ئېتىپ ۋە چاچنى ئالدۇرۇپ بولۇپ پەرز تاۋاپنى ئادا قىلىشتىن ئىلگىرى ئايالى بىلەن جىنسى مۇناسىۋەت قىلغان بولسا، ئۇ كىشىنىڭ ھەججى بۇزۇلمايدۇ لېكىن ئېھرامى بۇزۇلىدۇ، يەنى ئۇ كىشىنىڭ بۇ ھالەتتە پەرز تاۋاپنى ئادا قىلىشى توغرا بولمايدۇ، بەلكى ھەرەم دائىرىسىنىڭ سىرتىغا چىقىپ يېڭىدىن ئېھرام كىيىپ مەككىگە كىرىپ پەرز تاۋاپنى ئادا قىلىدۇ، ئۇ كىشىگە يەنە بىر قولى جازا كېلىدۇ، ئۇنى مەككىدە ئۆلتۈرۈپ مەككىنىڭ كەمبەغەللىرىگە تەقسىم قىلىپ بېرىدۇ، ئۇنىڭدىن ئۆزى يېمەيدۇ، ئەگەر ئايالىمۇ جىنسى مۇناسىۋەتتە ئېرىگە ماسلاشقان بولسا ئۇ ئايالىغىمۇ بىر قولى جازا كېلىدۇ، ئامما ئېرى تەرىپىدىن زورلانغان بولسا، ئۇ ئايالغا ھېچ نەرسە كەلمەيدۇ." [مۇھەممەد ئىبنى ئىبراھىم پەتىۋالىرى ۋە رسالىلىرى 5 - توم 2-3-204-بەتلەر].

شەيخ ئىبنى ئۇسەيمىن رەھىمەھۇللاھدىن: بىر كىشى ئەرەپاتتىن قايتىپ شەيتانغا تاش ئېتىپ ۋە چېچىنى قىسقارتىپ ياكى تولۇق ئالدۇرۇپ بولۇپ پەرز تاۋاپنى ئادا قىلىشتىن بۇرۇن ئايالى بىلەن جىنسى مۇناسىۋەت قىلغان بولسا قانداق بولىدۇ؟ دەپ سورالغاندا، شەيخ جاۋاپ بېرىپ مۇنداق دېگەن: "ئۇ كىشىگە ھېچ نەرسە بولمايدۇ پەقەت بىر قولى ئۆلتۈرۈپ ئۇنى مەككىنىڭ كەمبەغەللىرىگە تەقسىم قىلىپ بېرىدۇ، ئۇ كىشى ھەرەم دائىرىسىنىڭ سىرتىغا چىقىپ يېڭىدىن ئېھرام كىيىپ پەرز تاۋاپنى ئادا قىلىشى كېرەك بولىدۇ." [ئوچۇق سۆھبەت 90-سان 17-بەت].

ئەگەر ھەرەم سىرتىغا چىقىپ يېڭىدىن ئېھرام كىيمەي تاۋاپ قىلسا قىلغان تاۋاپنىڭ توغرا بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

شەيخ ئىبنى باز رەھىمەھۇللاھدىن: بىر كىشى پەرز تاۋاپنى ئادا قىلماستىن يۇرتىغا قايتىپ ئايالى بىلەن جىنسى مۇناسىۋەت قىلغان بولسا ئۇ كىشىنىڭ قىلغان ھەججى قانداق بولىدۇ؟ دەپ سورالغاندا، شەيخ جاۋاپ بېرىپ مۇنداق دېگەن: "ئۇ كىشى ئاللاھ تائالاغا تەۋبە قىلىشى، بىر قولى ئۆلتۈرۈپ ئۇنى مەككىدىكى كەمبەغەللىرىگە تەقسىم قىلىپ بېرىشى، مەككىگە قايتىپ كېلىپ پەرز تاۋاپنى ئادا قىلىشى كېرەك بولىدۇ، ئۇ كىشىنىڭ پەرز تاۋاپنى ئادا قىلىشتىن ئىلگىرى ئايالى بىلەن جىنسى مۇناسىۋەت قىلىشى توغرا بولمايدۇ، ئۇ كىشىگە بىر قولى ياكى تۈگىنىڭ ياكى كالىنىڭ يەتتىدىن بىر قىسمى جازا كېلىدۇ." [شەيخ ئىبنى باز پەتىۋالار مەجمۇئەسى 17 - توم 180 - بەت].

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.